ג: שבעת ימים פרק ראשון יומא

לאפוקי עצרת ור"ה דתרוייהו עולות נינהו. לא ידענא אמאי לא קאמר הכי נעיל בשינויא דר' אבהו לאפוקי עצרת ורלא השנה דלבור נינהו אי לימא לאפוקי כולהו קושייתא דקאמר רבינא בסמוך ושמא גר' אבהו לא הקשו לו אלא מרלא השנה דעצרת הוה ימא להו כדאמינן נעיל ולרב אשי הקשו לו בנת אחת מעצרת ומרלא השנה ומיבן מיבון אחד על שניהם ולרבינא הקשו לו בנת אחת כולהו קושייתא דנעיל ומיבן בתיבון אחד: **דרביה הוא דבי אתא** רבין בו'. הוה מצי למימר אמורא אמורא נינהו ואליבא דרבי יוחנן וטובא איכא בהש"ס דבי אתא רב דימי אתא לאפוקינו אמאמורא שלפניו אלא משום דאשכח בהדיא דר' יוחנן משמיה דר' ישמעאל אמר הכי להכי משני הכי וא"ת ור' יוחנן היכי פליג על ר' ישמעאל שהוא תנא וי"ל משום דאשכח ברייתא לקמן (דף ד.) דתניא כוותיה ול"ג בברייתא דתניא כוותיה דר' יוחנן לעשות זה מעשה פרה אלא ה"ג לעשות לכפר זה מעשה יום הכפורים וכן משמע מתוך פרש"י שפי' (שם) וכשם שמפרישין לאו מקרא יליף לה אלא מעלה בעלמא אי נמי י"ל מדקאמר ר' יוחנן משמיה דר' ישמעאל הכי מכלל דרבנן פליגי עליה ואיהו דאמר כרבנן: **זה** בנה אב כל הנבנים **למחנה שכינה** כו'. מימה לי בשלמא ממלואים גמר שפיר אף לדורות מדכתב בהדיא כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עלא מסיני היכי גמר ומדנקט זה בנה אב משמע מימורא דקרא נפיק כמו זה בנה אב שכל חטאות קודמות לעולות דמיתורא נפיק כדאיתא בפרק כל התדיר (זבחים דף 5.) והכא מאי יתורא איכא ונראה דהכא נמי לא הוה צריך למיכתב אלא ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר ויקרא ה' למשה ביום השביעי מתוך הענן מאי איצטריך למיכתב ויכסהו הענן ששת ימים אלא איצטריך לדורות:

רבי יהודה בן בתירא היא דחייש לטומאת ביתו. מימה לי לריב"ב נמי מיסגי בשאה ימים גבי פרה כיון דטובל יום כשר בפרה ליטבליה בלפרה ביום השביעי ושרוף בו ביום הפרה דהא מסקינן לקמן (דף ו.) דבועל נדה טעילתו ביום ולמאן דס"ד) לקמן דטבילה בלילה הא קאמר דמפרישין ליה שעה אחת סמוך לשקיעת החמה ואם כן מצי טביל בליל ז' ושרוף הפרה למחר וי"ל למאי דפרי' לעיל (דף ב. ד"ה לטומיא) דהא דטובל יום כשר בפרה הנ"מ טובל יום דטומאה דרבנן אבל טובל יום דבועל נדה שהוא דאורייתא אמרי רבנן אע"ג דמדאורייתא שרי אפילו טובל יום בטומאה דאורייתא מכל מקום רבנן גזרו בהן לפי זה ניחא ועוד איכא

ועשה לך [ו]משלך אלא למ"ד משלך צבור מאי איכא למימר דתניא קח לך משלך ועשה לך משלך [ז]ויקחו אליך משל צבור דברי רבי יאשיה ר' יונתן אומר בין קח לך בין ויקחו אליך משל צבור ומה תלמוד לומר קח לך בביכול [ז]משלך אני רוצה [ז]יותר משלהם אבא חנן אמר משום ר' אלעזר [ח]כתוב אחד אומר [1]ועשית לך ארון עץ וכתוב אחד אומר [2]ועשו ארון עצי שטים הא כיצד כאן בזמן שישראל עושין רצונו של מקום כאן בזמן שאין עושין רצונו של מקום עד כאן לא פליגי אלא בקיחות דעלמא ועשיות דעלמא קיחות דעלמא [3]קח לך סמים עשיות דעלמא [4]עשה לך שתי חצוצרות כסף אבל הגך פרושי קא מפרש דמשלך הוא במלואים מבדי כתיב [5]ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת [6]ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת למה לי שמע מינה קח לך משלך הוא ביום הכפורים מבדי כתיב [7]בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת וגו' [8]ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים לחטאת והקריב את פר החטאת אשר לו למה לי שמע מינה האי [ט]לו משלו הוא רב אשי אמר דנין פר לחטאת ואיל לעולה מפר לחטאת ואיל לעולה לאפוקי ראש השנה ועצרת דתרוייהו עולות נינהו רבינא אמר דנין עבודה בכהן גדול מעבודה בכהן גדול לאפוקי כולהו קושייתין דלאו עבודה בכהן גדול נינהו ואיכא דאמרי אמר רבינא דנין עבודה תחלה מעבודה תחלה לאפוקי הני דלאו תחלה נינהו מאי תחלה אילימא תחלה בכהן גדול היינו קמייתא אלא עבודה תחלה במקום מעבודה תחלה במקום כי אתא רב דימי אמר ר' יוחנן מתני חדא [י][רבי יהושע בן לוי] מתני תרתי ר' יוחנן מתני חדא לעשות לכפר אלו מעשה יום הכפורים [כ][וריב"ל] מתני תרתי לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יום הכפורים ר' יוחנן מתני חדא והא אנן תנן שבעת ימים קודם יום הכפורים ושבעת ימים קודם שריפת הפרה מעלה בעלמא והא [כא]א"ר מניומי בר חלקיה א"ר מחסיא בר אידי א"ר יוחנן [כב]כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יום הכפורים ההוא דרביה דבי אתא רבין אמר רבי יוחנן משום רבי ישמעאל לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יום הכפורים א"ל [כג]ריש לקיש לרבי יוחנן מהיכא קא ילפת לה ממלואים אי מה מלואים כל הכתוב בהן מעכב בהן אף הכא נמי כל הכתוב בהן מעכב בהן וכי תימא הבי נמי והתנן ומתקינין לו כהן אחר [כד]ולא קתני מפרישין וכי תימא מאי מתקינין מפרישין ליתני או אידי ואידי מתקינין או אידי ואידי מפרישין [כה]א"ל אלא מר מהיכא יליף לה אמר [כו]מסיני דכתיב [כז]וישכון כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מבדי כתיב ויקרא אל משה ביום השביעי מאי ששת ימים זה בנה אב שכל הנבנם במחנה שכינה טעון פרישת ששה והא אנן שבעה תנן [כח]מתניתין רבי יהודה בן בתירא היא דחייש לטומאת

ועשה לך. כמו עשה לך שתי חצוצרות כסף: **כביכול.** אני שמעתי אם היה ליבור יכול להתכפר בשל יחיד (ח) הייתי רוצה. ואני אומר לפי שדבר קשה הוא לומר שהקב"ה קץ בישראל אומר כביכול כלומר על כרחיו יאמר כן כאילו (ט) (אי) אפשר לומר כן וכן כל כביכול שבהש"ס: **כזמן שבן עושין רצונו של מקום.** נקראת העבודה על שמה: **עד כאן לא פליגי.** תירוצא הוא: **קח לך למה לי.** דשני קרא בדיבוריה ממה שהתחיל לדבר: **דנין פר לחטאת ואיל לעולה.** ביומ"כ יש פר לחטאת ואיל לעולה בקרבן יחיד דהכן גדול בזמן יבא אהרן וגו' ודשמיני למלואים נמי עגל לחטאת ואיל לעולה: **עבודה בכהן גדול.** ביום הכפורים מעבודה בכ"ג במלואים דכתיב ויקרב אל המזבח: **אילימא תחלה בכהן גדול.** דנין יום הכפורים שהיא עבודה ראשונה שהוטלה בכהן גדול בקרבנות לבור ביומ"כ הראשון שהיא עבודה ראשונה שנעשית על ידי כהן גדול מעולה: **תחלה במקום.** יום הכיפורים יש (כ) לו עבודה לפני לפניס שביום הכיפורים הראשון היתה תחלה במקום שקודם לכן לא נכנס אדם שם לעבודה ויום שמיני למלואים היתה עבודה תחלה במזבח החיצון. ואם בשביל ששימש משה כל שבעת ימי המלואים אין קרויה עבודה אלא עבודת כהנים שהוא בלבוש בגדי כהונה ושל משה בחלוק (כא) לכן אלא הוכשר אלא לשעה: **ר' יוחנן מתני חדא.** לא דריש מהאי קרא דכאשר עשה ביום הזה אלא חדא פרישה: **מעלה בעלמא.** מפני הקל שהקילו בה לטמא מדעת הכהן הסורפה עשו בה מעלות רבות: **מהיכא יליף לה.** להך פרישה: **אי מה מלואים כל הכתוב (כב) מעכב כהן.** דלילפינן לקמן בשמעתין (דף ה.): **ולא קתני מפרישין.** ואם יאמרו פסול בכהן גדול ישמש זה בלא פרישה: **אלא מר מהיכא יליף אמר ליה מסיני.** שמצינו שפירש משה קודם כניסתו למחנה השכינה: **ויכסהו הענן.** למשה: **ר' יהודה בן בתירא.** לקמן בפרקין (דף ו.): לטומאת

ו) [ע"ז מד.], כ) ביר' ע"י ויקחו אלוך שמן זית זך, ז) מנחות כח:, ד) ביר' ע"י משלהם מי רוצה ומיני רוצה משלהם, ה) [לקמן עב. ע"ש], ו) [חולין כב.], ז) ס"א רים לקים, ח) ס"א ורים לקים, ט) [לעיל כ.], י) [לקמן ד:], כ) [לקמן ה.], כ) [ליה], מ) [לקמן ו.], נ) [ע"ש עיין שליה תוס' שבת"ש וכ"ה בר"ש בע"ז אפסר], ס) [תענית יא: ע"ז לד.], ע) [גלל"ל דס"ל],

גליון הש"ס

גמ' א"ל אלא מר מהיכא יליף. עיין ברכין דף ה' ע"א תוס' ד"ה והא מר:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כביכול. כשל יחיד משלך הייתי רוצה: (ב) שם ד"ה תחלה. יש בו עבודה: (ג) שם ד"ה לא. הכתוב בהן מעכב כהן:

מוסף רש"י

בביכול. אם היה אפשר להיפטר לגבי כשל יחיד, כשלך הייתי רוצה יותר משלהם (מנחות כח:).

תוס' ישנים

קח לך עגל בן בקר לחטאת ל"ל. שלא נכתב לקחתו בשל ישראל שהרי כתוב אחר כך (לא) ומאת עדת בני ישראל תקח ונם לא בא לומר קח לך לכפרתך שהרבה מוכיח באותה פרשה שלאורך ספרתן היה: אי מה מלואים כל הכתוב כהן מעכב וכו'. ביריבלי מוזיב לה מהדא דהא ילפינן (זבחים דף פה.) ומלק והקטיר מה הקטרה בראשו של מזבח אף מליקה בראשו של מזבח וקי"ל (מנחות ד' מט.) הקטרה לא מעכבא ולא אמרי' אי מה מליקה מעכבת וכו' עוד מניה שם הרבה דברים שאין מעכבין הלמדין מהמעכבין ואין מתרץ כלום: זה בנה אב שכל הנבנם. דילפינן מהכא במה מלינו אי נמי ששת ימים מיותר מדכתיב ויקרא אל משה ביום השביעי: דחייש לטומאת ביתו. לכך אני מוסיפין שביעי על ששה לאוריתא:

ח) נ"ל וא"ל כני ישראל וכו' קחו שעיר עזים.

ט) עיין היטב בירושלמי ומפרשי וא"ל דברים המעכבים הלמדים מטלוים מעכבים (שית יתן).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com